МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»
Голова приймальної комісії
Волинського національного
університету імені Лесі Українки
_____ Анатолій ЦЬОСЬ
«16» лютого 2021 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

(освітня програма – «Облік і аудит»)

(яким надане таке право відповідно до
Правил прийому до Волинського національного університету
імені Лесі Українки в 2021 році)

ЛУЦЬК – 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування для вступників, яким надано таке право відповідно до Правил прийому ВНУ імені Лесі Українки в 2021 році з бухгалтерського обліку і аналізу орієнтована на підготовку абітурієнтів до вступу за освітнім ступенем «бакалавр» освітньої програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Питання програми передбачають з'ясувати рівень засвоєння вступником базових знань та їх практичного застосування з курсів «Бухгалтерський облік» та «Аналіз господарської діяльності».

Вступне випробування з бухгалтерського обліку і аналізу має на меті перевірку засвоєння вступниками принципів і системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві, практичних навичок у формуванні облікової інформації, навичок використання облікової інформації при прийнятті управлінських рішень, теоретичних знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. В процесі вступного випробування абітурієнт здатний вирішити наступні **завдання**:

- застосувати теоретичні знання і практичні навики суцільного, безперервного, взаємозв'язаного, суворого документального спостереження за господарською діяльністю підприємства і накопичення інформації про цю діяльність;
- застосувати оптимальну форму обліку на підприємствах;
- набути навики щодо попередження негативних явищ в господарській діяльності, виявлення резервів та розробки заходів щодо їх використання;
- виробити навики щодо одержання узагальнюючої інформації про стан господарювання, зміни, які відбуваються, стан взаємозв'язків підприємства та його взаємовідносини з іншими підприємствами та на їх підставі результатів господарювання;
- використовувати різні методи економічного аналізу,
- забезпечувати порівняння показників господарської діяльності;
- здійснювати аналіз господарської діяльності окремих підрозділів підприємства; - обирати показники й напрямки аналізу з точки зору їх наступності з узагальнюючими показниками щодо підприємства в цілому;
- здійснювати планування, виконання і контроль аналітичних робіт на підприємстві;
- оцінювати попит на продукцію підприємства;
- аналізувати забезпеченість підприємства трудовими ресурсами;
- аналізувати склад, структуру та технічний стан основних фондів;
- аналізувати витрати виробництва за статтями калькуляції та за економічними елементами.

Завдання відповідають кваліфікаційним вимогам до фахівця, підготовленого відповідно до освітньої програми.

Зміст програми ґрунтується на основі чинного законодавства України та вимог Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальності 071 – Облік і оподаткування, та спрямований на перевірку комплексу знань, умінь і компетенцій, які враховані у навчальних програмах.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Господарський облік, його суть і характеристика

Поняття та сутність господарського обліку. Зміст та функції бухгалтерського обліку. Вимоги, що ставляться до бухгалтерського обліку та його вимірники. Бухгалтерський облік як інформаційна система підприємства.

Предмет і метод бухгалтерського обліку

Суть господарських засобів та їх класифікація. Господарські засоби (ресурси, майно, активи) забезпечують господарську діяльність підприємства. Поділ їх на оборотні і необоротні зумовлений особливостями кругообігу засобів в процесі діяльності. Необоротні засоби тривалий час використовуються на підприємстві, вони можуть мати матеріальну, нематеріальну і фінансову форми. Оборотні активи є одноразові у використанні і переносять свою вартість на продукцію, витрати Джерела утворення господарських засобів є власні і залучені. Власні характеризуються величинами капіталу, залучені джерела характеризуються зобов'язаннями. Метод бухгалтерського обліку.

Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Прийоми хронологічного і систематичного спостереження включають документацію і інвентаризацію. Прийоми вимірювання господарських засобів і процесів складаються з оцінки і калькуляції. Методичні прийоми реєстрації та класифікації даних з метою їх систематизації включають рахунки і подвійний запис. Методичні прийоми узагальнення інформації з метою звітності об'єднують складання балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.

Бухгалтерський баланс

Балансовий метод відображення інформації полягає у розмежуванні господарських засобів і джерел їх утворення за функціональними ознаками: за складом і розміщенням і за джерелами утворення. Побудова бухгалтерського балансу. Бухгалтерський баланс поділяється на актив і пасив. Актив включає два розділи, а пасив три розділи. Баланс як форма звітності регламентується Н(П)СБО 1. Форма, структура і зміст балансу. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс, є чотири типи господарських операцій.

Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки і їх будову. Рахунки бухгалтерського обліку є способом групування господарських операцій за економічно однорідними ознаками для систематичного контролю за наявністю і змінами засобів та їх джерел у процесі господарської діяльності. Активні, пасивні, активно-пасивні рахунки. Обороти і сальдо. Накопичена інформація про рух об'єкта обліку, відображеного за дебетом і кредитом, називається оборотом. Активні рахунки мають тільки дебетовий залишок (оскільки не можна використати засобів більше, ніж їх надійшло), а пасивні – тільки кредитовий, оскільки джерела засобів обмежуються наявними господарськими засобами. Подвійне відображення на операцій рахунках. Взаємозв'язок між рахунками, що виникає шляхом подвійного запису, називається кореспонденцією рахунків, а такі рахунки кореспондуючими. Кореспонденції рахунків. Подвійний запис – не тільки принцип однакового відображення операцій на рахунках, а й основний технічний прийом бухгалтерського обліку. Рахунки синтетичного та аналітичного обліку. Субрахунки. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості. Класифікація і план рахунків.

Документація, інвентаризація

Документація, її значення. Документ є письмовим доказом фактичного здійснення господарської операції або письмовим розпорядженням на право її здійснення. Документація є важливим елементом методу бухгалтерського обліку, вона служить для первинного спостереження за господарськими операціями і є обов'язковою умовою для відображення їх в обліку. Класифікація документів. Вимоги до змісту й оформлення документів. Порядок перевірки й опрацювання документів. Прийняті документи підлягають опрацюванню, мета якого — підготувати документи до наступних записів у реєстри синтетичного й аналітичного

обліку. Документооборот та організація зберігання документів. Документообігом називається рух документів у процесі їх оперативного використання і бухгалтерського опрацювання з моменту складання або одержання від інших підприємств і організацій до передачі на зберігання в архів після запису в облікові реєстри. Інвентаризація, її значення і види. Порядок проведення й оформлення інвентаризації. Відображення інвентаризаційних різниць.

Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Суть оцінки ресурсів підприємства. Оцінка — це спосіб вартісного вимірювання господарських засобів, джерел їх утворення, а калькуляція — спосіб вартісного вимірювання процесів придбання матеріальних цінностей, виробництва продукції, їх реалізації, а також окремих етапів процесу розширеного відтворення. Грошовим вираженням вартості під оцінки активів і господарських операцій є ціна, яка складається з таких елементів: собівартості реалізації; накладних витрат (адміністративні, збутові тощо); прибутку; податків; торговельних націнок (знижок). Основою формування ціни виробника продукції є собівартість виробництва продукції. Калькулювання та її види.

Облік основних господарських процесів

Основні показники господарської діяльності. Облік процесу постачання. Придбані виробничі запаси у бухгалтерському обліку оцінюються за первісною (фактичною) собівартістю, Облік процесу виробництва. Процес виробництва займає центральне місце у схемі кругообігу господарських засобів. Під цим процесом розуміють сукупність господарських операцій, пов’язаних із виготовленням продукції (виконанням робіт, наданням послуг). Він здійснюється під дією засобів праці і самої праці на предмети праці. Це зумовлює відповідні витрати підприємства на виробництво продукції: вартість матеріалів витрачених на виготовлення продукції; заробітної плати, нарахованої працівникам, амортизацію основних засобів і нематеріальних активів, зайнятих у виробництві, та інші. Облік процесу збуту (реалізації продукції). Процес реалізації є завершальним етапом кругообороту капіталу підприємства і характеризується сукупністю операцій з продажу готової продукції споживачам, завдяки яким натуральна форма продукту в результаті обміну набуває грошової форми. Процес тісно пов’язаний із кінцевими результатами діяльності підприємства і здійснюється на основі угод про поставку виробленої підприємством продукції. Продукція реалізується за відпускними цінами, де ціна встановлюється з таким розрахунком, щоб підприємство відшкодувало витрати на виробництво продукції, витрати на реалізацію, а також отримало прибуток. Прибуток, у свою чергу, є власним джерелом розширення виробництва.

Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

Регістри бухгалтерського обліку: поняття і види. Облікові реєстри – це носії інформації спеціального формату і будови (паперові, машинні), призначені для реєстрації, групування й узагальнення господарських операцій, оформлених відповідними первинними документами. Техніка облікової реєстрації. Записи господарських операцій у реєстрах називаються обліковою реєстрацією. Порядок відображення господарських операцій в облікових реєстрах залежить від форми бухгалтерського обліку, що застосовується на підприємстві. При певних формах бухгалтерського обліку (наприклад, меморіально-ордерній) операції спочатку відображають у реєстрах синтетичного обліку, а потім аналітичного. Форми бухгалтерського обліку. Помилки в бухгалтерських записах, способи їх виявлення і виправлення.

Облік основних засобів

Економічна суть основних засобів. До основних засобів, завдяки яким у процесі виробництва працівник впливає на матеріальні ресурси, належать матеріальні об'єкти (виробничі будинки, споруди, машини, транспортні засоби), а також комунікації, що забезпечують виробничий процес (шляхи сполучення, мости, лінії електропередач та ін.). 9 Сукупна вартість основних засобів визначає виробничу потужність підприємства, рівень фондовіддачі, фондомісткості, фондоозброєності й ряд інших техніко-економічних показників діяльності підприємства. Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує для використання їх в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних або соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року або операційного циклу (якщо він довший за рік). Класифікація основних засобів, їх оцінка та індексація. Аналітичний облік основних засобів. В аналітичному обліку об'єкт основних засобів – це закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдями до нього Синтетичний облік надходження і вибуття основних засобів. Для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух власних або отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які входять до складу основних засобів, призначено рахунок 10 «Основні засоби», він є балансовим, активним. Облік зносу і амортизації основних засобів. Інвентаризація - основа контролю за рухом і зберіганням основних засобів.

Облік нематеріальних активів

Облік нематеріальних активів. Норми П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ). Нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований та утримується підприємством для використання більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам. Вартість нематеріального активу (як, власне, і будь-якого іншого) має бути достовірно визначена. Склад нематеріальних активів — це сукупність прав підприємства розпоряджатися об'єктами інтелектуальної та промислової власності та переваг підприємства порівняно з іншими суб'єктами підприємницької діяльності. Облік інших необоротних активів.

Облік виробничих запасів

Визнання та первинна оцінка виробничих запасів, як складової частини запасів згідно ПСБО 9 «Запаси». Запаси – оборотні активи підприємства, які використовуються переважно в одному операційному циклі діяльності підприємств або в період до одного року. Виробничі запаси складають основу виготовлюваної продукції (сировина і основні матеріали), сприяють процесу її виготовлення або покращують властивості готової продукції. Методологічні засади формування інформації про визнання, оцінку запасів, їх розкриття у фінансовій звітності визначено у П(С)БО 9 «Запаси». Одиницею обліку запасів є їх однорідна група або вид. Деталізацію об'єктів обліку запасів підприємство здійснює самостійно, відповідно до управлінських потреб та витрат на ведення обліку. у момент надходження запаси повинні бути оцінені за первісною вартістю, і для кожного випадку надходження запасів необхідно знати, що є первісною вартістю і як її визначити. Оцінка виробничих запасів. Документальне оформлення надходження та витрачання виробничих запасів. Облік виробничих запасів на складі та його зв'язок із обліком бухгалтерії. Синтетичний облік надходження і використання виробничих запасів. Контроль за використанням матеріалів у виробництві. Облік МШП.

Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Економічна сутність грошового обігу та розрахунків. Готівка (готівкові кошти) – це грошові знаки національної валюти України – банкноти та монети. Платежі готівкою підприємств, підприємців і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги) і за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна, називаються готівковими розрахунками. Розрахунки можуть здійснюватися і в готівковій, і в безготівковій формі. Безготівкові розрахунки виникають при перерахуванні грошових коштів з рахунка підприємства-платника на рахунок підприємства-отримувача. Фінансовим посередником у цих розрахунках є банк, який надає послуги своїм клієнтам-підприємствам. Облік касових операцій. Облік коштів на розрахунковому рахунку. Облік розрахунків за товарними операціями. Облік розрахунків за нетоварними операціями.

Облік фінансових інвестицій

Суть фінансових інвестицій, їх оцінка і класифікація. Фінансові інвестиції визнаються як активи, які утримуються підприємством для: – одержання доходів у вигляді дивідендів або відсотків від їх володіння; – набуття вигідних відносин з іншими підприємствами або контролю над їх діяльністю; – майбутні вигоди від зростання вартості здійснених інвестицій. Залежно від мети здійснення фінансових інвестицій підприємство може отримувати дохід, набувати контроль над об'єктом інвестування та мати інші вигоди. Дохід від інвестицій – це отримання процентів або дивідендів. Вплив здійснюється для отримання і нематеріальних вигід – доступ до технології або гудвілу, якими володіє підприємство-об'єкт інвестування, вплив на його фінансову, комерційну та господарську діяльність. Облік фінансових інвестицій методом участі в капіталі. Відображення в фінансовій звітності фінансових інвестицій .

Облік власного капіталу

Майно і власний капітал підприємства. Під час створення підприємства капітал інвестується у придбання майна (матеріальних цінностей, основних засобів, необоротних і нематеріальних активів) та у фінансові ресурси, які в сукупності становлять статутний капітал. Крім нього, у процесі діяльності підприємства нагромаджується інший капітал. У сукупності сума різних капіталів має назву власного капіталу. Утворення власного капіталу дає гарантію для інвесторів, кредиторів, постачальників, позичальників, що підприємство є кредитоспроможним і йому можна довіряти, мати з ним ділові й партнерські стосунки. Після утворення підприємства власний капітал може поповнюватися за рахунок внесення засновниками грошей та іншого майна, а також за рахунок отриманого у процесі операційної, фінансової чи інвестиційної діяльності прибутку, який залишається у його розпорядженні. Облік статутного капіталу. Під час створення нового підприємства затверджується його статут, в якому зазначається розмір виділених грошей, основних і оборотних засобів із детальним їх описом, тому цей капітал й отримав назву статутного. Облік вилученого і неоплаченого капіталу. Облік додаткового і резервного капіталу. Облік прибутку і розрахунків з учасниками. Облік забезпечень.

Облік зобов'язань

Суть зобов'язань за П(С)БО 11 «Зобов'язання». Під зобов'язаннями розуміють заборгованість підприємства, котра виникає внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, викличе скорочення (зменшення) ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди. Для визначення зобов'язань повинні бути дотримані дві умови: - оцінка їх може бути достовірно визначена; - існує ймовірність зменшення економічних вигод унаслідок їх погашення. Оцінка зобов'язань відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Під час оцінки зобов'язань важливо застосовувати принцип обачності, що передбачає використання в бухгалтерському обліку

методів оцінки, які повинні запобігати заниженню сум визнаних зобов'язань. Облік довгострокових зобов'язань. Довгострокове зобов'язання – зобов'язання, на яке нараховуються відсотки і підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців від дати балансу, якщо первісний термін погашення перевищував дванадцять місяців, і до затвердження фінансової звітності існує договір про переоформлення цього зобов'язання як довгострокового. Облік поточних зобов'язань. Поточне зобов'язання – зобов'язання, яке буде погашене у процесі звичайного операційного циклу підприємства або має бути погашене протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Облік заборгованості постачальникам. Облік заборгованості перед іншими кредиторами.

Облік праці, її оплати та соціального страхування

Форми та системи оплати праці. Оплата праці має певну структуру, яка визначається співвідношенням таких її частин: - основної заробітної плати (винагорода за виконану роботу працівникам за тарифними ставками чи окладами і за відрядними розцінками за обсяг роботи); - додаткової заробітної плати (винагорода за роботу понад встановлені норми, за окремі показники й особливі умови праці. Сюди входять доплати, надбавки, компенсації, що передбачені законодавством, премії за виконання виробничих завдань і функцій); - інші заохочувальні та компенсаційні виплати (виплати за результатами роботи за рік, премії за спеціальними системами, компенсаційні грошові та матеріальні виплати, що не передбачені законодавством або виплачуються понад встановлені законом норми). Документальне оформлення праці і зарплати. Порядок нарахування заробітної плати та утримань із зарплати. Законодавство України передбачає утримання із нарахованої заробітної плати працівників підприємства частини грошей, що обумовлено системою оподаткування, доходів фізичних осіб, формуванням доходів Пенсійного фонду та органів соціального страхування, практикою судочинства тощо. Облік зарплати та нарахувань на неї у системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік відрахувань.

Облік витрат діяльності підприємства

Витрати згідно з П(С)БО 16 «Витрати»: класифікація, оцінка. Під витратами розуміють зменшення економічних вигод протягом облікового періоду внаслідок вибуття або амортизації активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу, пов'язаного з виплатами учасникам або вилученням капіталу власником) за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами. Виробничі витрати – витрати на виготовлення продукції та загальновиробничі (накладні) витрати. Виробничі витрати поділяються на прямі та непрямі (загальновиробничі, накладні) витрати. Облік прямих витрат і непрямих витрат. Непрямі витрати, як правило, пов'язані з виробництвом кількох видів продукції, а тому вони прямо на собівартість тієї або іншої продукції не можуть бути зараховані. Вони включаються до собівартості окремих видів продукції. До них належать загальновиробничі витрати. Облік витрат основного та допоміжних виробництв. Зведений облік витрат на виробництво.

Облік доходів і фінансових результатів

Основи побудови обліку доходів і витрат. Забезпечення грошових надходжень, які потрібні для відшкодування витрат виробництва й обороту, своєчасного виконання фінансових зобов'язань перед державою, банками та іншими суб'єктами господарювання, формування доходів і прибутку, є найважливішою стороною діяльності підприємств. У бухгалтерському обліку доходи — це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, унаслідок чого збільшується власний капітал

підприємства (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків засновників). Класифікація діяльності. Облік доходів і витрат від операційної діяльності. У бухгалтерському обліку і фінансовій звітності доходи відображаються в момент їхнього виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів — це означає, що облік доходів і складання звітності здійснюється на підставі облікового принципу нарахування. Облік доходів від фінансової і іншої діяльності. Облік надзвичайних доходів і витрат. Облік фінансових результатів.

Фінансова звітність

Вимоги до складання фінансової звітності. Фінансова звітність – це сукупність форм звітності, складених на основі даних фінансового обліку для одержання користувачем узагальненої інформації про фінансовий стан і діяльність підприємства, а також змінах у його фінансовому стані за звітний період в установленій формі для прийняття цим користувачем визначених ділових рішень. Фінансова звітність підприємства не становить комерційної таємниці, крім випадків, передбачених законодавством. Контроль за додержанням законодавства про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні здійснюють відповідні органи в межах їх повноважень, передбачених законами. Склад і характеристика форм фінансової звітності.

Облік на підприємствах малого бізнесу

Малими підприємствами можуть бути державні підприємства, акціонерні товариства, товариства з повною і обмеженою відповідальністю, приватні підприємства, підприємства інших організаційних форм – юридичні особи. Фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності до малих підприємств не належать. Малі підприємства мають різні технологічні особливості залежно від виду діяльності: виробництво продукції, торгівля, виконання робіт, надання послуг тощо. Особливості ведення обліку на підприємствах малого бізнесу. Особливості оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу. Склад фінансової звітності на малих підприємствах.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

Гармонізація та стандартизація обліку у міжнародному масштабі. Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку. Міжнародні організації зі стандартизації обліку. Склад і загальна характеристика міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Системи обліку і їх класифікація.

Рекомендована література

Основна

1. Бухгалтерський облік. Загальна теорія: наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун- ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд.: М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. Луцьк, 2017. 1132 назв. URL: http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12183.

2. Гудзь Н. В. Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: ЦУЛ, 2016. 424 с.

3. Кулинич М. Б., Сафарова А. Т. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студ. усіх форм навч. Луцьк: Вежа-друк. 2017. 362 с.

4. Облік і аудит у питаннях та відповідях: навч.-метод. посіб. / Є.В. Калюга та ін. Київ, 2019. 374 с.

5. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник. Київ, 2016. 982 с.

Інформаційні ресурси

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99.

2. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена наказом Мінфіну України від 20.04.2015 р. № 449. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15.

3. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон: наказ Міністерства фінансів України №59 від 13.03.1998р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98.

4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: наказ Міністерства фінансів України від 10.01.07 р., №2. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MF07002.

5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: наказ Мінфіну України від 16.11.2009 № 1327. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v1327201-09?lang=uk.

6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MF03270.

7. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат: наказ Міністерства фінансів України від 01.11.2010 р. № 1300. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MF07002.

8. Національні (положення) стандарти бухгалтерського обліку. URL: http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131.

9. Податковий кодекс України. Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14.

11. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17.

15. Про затвердження положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України № 88 від 24.05.95 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95.

16. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.10 р. 2464-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-1.

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Предмет, об'єкт, завдання і методичні прийоми аналізу господарської діяльності

Предмет і об'єкти аналізу господарської діяльності. Зміст і завдання економічного аналізу. Основні принципи аналізу господарської діяльності. Метод економічного аналізу, його особливості. Системний підхід до вивчення об'єкту аналізу. Класифікація методів і прийомів, які використовуються в економічному аналізі.

Види аналізу та його інформаційне забезпечення

Класифікація аналізу відповідно до галузевої, часової, просторової ознак, об'єктів управління, методики дослідження, суб'єктів аналізу, ступеня охоплення об'єктів змісту програм. Організаційні форми і виконавці економічного аналізу на підприємствах. Планування аналітичної роботи. Інформаційне і методичне забезпечення аналізу. Порядок оформлення результатів аналізу.

Аналіз виробництва і реалізації продукції

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу виробництва і реалізації продукції. Аналіз динаміки і виконання плану виробництва та реалізації продукції. Аналіз асортименту і структури продукції. Аналіз якості виробленої продукції. Аналіз ритмічності роботи підприємства.

Аналіз використання персоналу підприємства

Аналіз забезпеченості підприємства персоналом. Аналіз використання фонду робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз ефективності використання персоналу підприємства. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз ефективності використання фонду заробітної плати.

Аналіз використання основних засобів

Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами виробництва. Аналіз інтенсивності й ефективності використання основних засобів. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Аналіз використання технологічного обладнання. Резерви збільшення випуску продукції, фондовіддачі і рентабельності фондів.

Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу використання матеріальних ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Аналіз прибутку на гривню матеріальних витрат.

Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг)

Значення, завдання й об’єкти аналізу собівартості продукції. Поняття і методика визначення суми постійних і змінних витрат. Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Аналіз витратомісткості продукції. Аналіз собівартості окремих видів продукції. Аналіз прямих матеріальних витрат. Аналіз прямих трудових витрат. Аналіз непрямих витрат. Аналіз витрат за центрами відповідальності.

Рекомендована література

Основна

1. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник/ за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.

2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К. Ковальчук. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 328 с.

3. Горлачук В. В. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства : навч. посібник / В.В. Горлачук, О.Ю. Коваленко, С.М. Белінська. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.

4. Економічний аналіз: навч. посібник для студентів ВНЗ спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.

5. Економічний аналіз: навч. посібник /за ред. Н.А. Волкової/ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. 310с.

6. Економічний аналіз: підручник для студентів економічних спеціальностей ВНЗ/ С.З. Мошенський, О.В. Олійник, 2007.

7. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика. Рівне: НУВГП, 2005. 369 с.

8. Мулик Т.О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.

9. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз господарської діяльності: підручник. Київ: КНЕУ, 2016. 629 с.

10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. пос. Київ: Знання, 2007. 668 с.

11. Черниш С.С. Економічний аналіз. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 256 с.

12. Яремко І.Й. Історія обліку, аналізу та аудиту: навч. посібник / І.Й. Яремко, О.С. Лемішовська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 220 с. Допоміжна

13. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч.посіб. Київ : Знання, 2006. 261 с.

14. Кармазін В.А., Савицька О.М. Економічний аналіз: практикум. Київ: Знання, 2007. 255с.

15. Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: підручник. Київ: КНЕУ, 2005. 390 с.

16. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: Т-во «Знання», 2002. 294 с.

17. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник/ Є.В. Мних. Київ : Знання, 2011. 630 с.

18. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу: навч.пос. Київ: ЦУЛ, 2008. 430 с.

Інформаційні ресурси

1. Аналіз господарської діяльності. URL: http://westudents.com.ua/knigi/93-analzgospodarsko-dyalnost-smenko-v.html.

2. Аналіз господарської діяльності. URL:http://pidruchniki.com/1603012653625/ekonomika/analiz_gospodarskoyi_diyalnosti.

3. Аналіз господарської діяльності. URL: http://bibliograph.com.ua/deyatelnost-predpriyatiya-2/index.htm

4. Економічний аналіз. Чумаченко М. Г. URL: http://studentam.kiev.ua/content/view/678/87/.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок оцінювання: конкурсний бал вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступне випробування проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями. У ході вступного випробування вступник розв’язує 20 завдань.

1 рівень (високий): 200–180 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання (тестові завдання), продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв’язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються наукових проблем. Усі завдання (тестові завдання) розв’язані (виконані) правильно, без помилок.

2 рівень (середній): 179–160 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань (тестових завдань). Розв’язання завдань має бути правильним, логічно обґрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

3 рівень (достатній): 159–140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

4 рівень (низький): 139–100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання.

Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

Голова фахової атестаційної комісії Наталія КОЛЕНДА

Відповідальний секретар приймальної комісії Олег ДИКИЙ